

Broj: Ž-BL-05-431/18

Broj preporuke: P-~~171~~/18

Datum: 10.07.2018. godina

PRIMLJENO	
Broj:	P/9335
Datum:	27.08.2018.

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo
Ul. Vilsonovo šetalište
71 000 Sarajevo
n/r generalnog direktora

na znanje:

Termoelektrana Tuzla u Tuzli
21. aprila broj 4
75 203 Bubanj

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo
Podružnica Elektrodistribucija Bihać
Bosanaska 25
77 000 Bihać

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo
Podružnica Elektrodistribucija Sarajevo
Zmaja od Bosne broj 49
71 000 Sarajevo

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo
Podružnica Elektrodistribucija Tuzla
Rudarska 38
75 000 Tuzla

P R E P O R U K A
po žalbi Transparency Internationala Bosne i Hercegovine

I - Činjenično stanje i postupak u instituciji Ombudsmena

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine zaprimili su dana 11.05.2018. godine žalbu Transparency Internationala u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: TI BiH), zbog navodnog kršenja odredbi *Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine*¹ od

¹ „Službene novine FBiH“, br. 32/01 i 48/11

Sjedište institucije Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13, 78000 Banja Luka, BiH, Tel./Faks: +387 51 303 992; e-mail: bl.ombudsman@ombudsman.gov.ba
Područni ured Sarajevo, Grbavčica 4, 71000 Sarajevo, BiH, Tel.: +387 33 666 006, Faks: +387 33 666 007; e-mail: ombudsman@ombudsman.gov.ba
Područni ured Mostar, Kneza Višeslava b.b., 88000 Mostar, BiH, Tel./Faks: +387 36 334 248; e-mail: mo.ombudsman@ombudsman.gov.ba
Područni ured Brčko Distrikta, Trg mladih 8/1, 76000 Brčko, BiH, Tel./Faks: +387 49 217 347; e-mail: br.ombudsman@ombudsman.gov.ba
Terenski ured Livno, Gabrijela Jurkića bb, 80100 Livno, BiH, Tel.: +387 34 201 911, Faks: +387 34 203 237; e-mail: li.ombudsman@ombudsman.gov.ba

strane JP Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo, Podružnice Elektrodistribucija Bihać, Podružnice Elektrodistribucija Sarajevo, Podružnice Elektrodistribucija Tuzla i Termoelektrane Tuzla u Tuzli.

Žalba je registrovana pod brojem Ž-BL-05-431/18.

Podnositac žalbe je na osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine tržio kopije dokumenata: zapisnik sa javnog otvaranja ponuda, izvještaj o ocjeni pristiglih ponuda, odluku o dodjeli ugovora, ugovor o predmetnoj nabavci (potpisani) i izvještaj o postupku nabavke i realizacije ugovora za postupke javnih nabavki.

U prigovoru je hronološki pobrojano šta se od kojeg organa tačno tražilo.

Rješenjima svih javnih organa omogućen je jedino lični uvid u traženu dokumentaciju i definisan je datum i čas u prostorijama organa uz prisustvu imenovanih službenika.

Rješenjem po prigovoru, podnositac prigovora je obaviješten da je moguć pristup informacijama lično, određenog dana i časa u prostorijama javnih organa, uz prisustvo imenovanih službenika. Podružnica Elektrodistribucija „Tuzla“ je iz omogućenog ličnog uvida izuzela tražene potpisane Ugovore o predmetnim nabavkama pozivajući se na interni Pravilnik i poslovnoj tajni tog organa, dok je Podružnica Termoelektrana „Tuzla“ naglasila da će informacije o zaključenim Ugovorima biti dostavljene trećoj strani tek po dobijanju saglasnosti od druge ugovorne strane, te da je odabrani ponuđač obavijestio da je saglasan da se tražene informacije dostave podnosiocu zahtjeva.

Na izjavljeni prigovor Uprava društva je Rješenjima broj U-01-6605/18-155./33b, broj U-01-6605/18-155.33c, broj U-01-6605/18-155/33.d, broj U-01-6605/18-155./33.a., broj U-01-6605/18-155/34 od 20.03.2018.godine, potvrdila ranije donesena rješenja da je moguć pristup informacijama lično, određenog dana i časa u prostorijama JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine, uz prisustvo službenog lica uz mogućnost umnožavanja informacije nakon izvršenog ličnog uvida. Od traženih informacija izuzeti su potpisani ugovori kao poslovna tajna regulisana Pravilnikom o poslovnoj tajni društva.

Podnositac prigovora je mišljenja da dostupnost informacija na ovaj način u najvećoj mjeri oteževa pristup informacijama, da su podnosioci zahtjeva izloženi bespotrebnom trošku novca i vremena i to bi sve koštalo organizaciju (putni troškovi, dnevnice, autobuske karte, te troškovi pristupa informacijama...)

II- Relevantno zakonodavstvo

1. MEĐUNARODNI STANDARDI

a) Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 10.

1. Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu mišljenja i slobodu primanja i prenošenja informacija i ideja, bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovaj članak ne spriječava države da zahtijevaju dozvole za rad od radio, televizijskih i filmskih kompanija.

Član 13.

Svako kome su povrijedena prava i slobode predviđeni u ovoj Konvenciji ima pravo na djelotvoran pravni lijek pred nacionalnim vlastima, bez obzira jesu li povredu izvršila lica koja su postupala u službenom svojstvu.

b) Opšta deklaracija o pravima čovjeka i građanina

Član 19.

Svako ima pravo na slobodu mišljenja i izražavanja. To pravo obuhvata slobodu zadržavanja mišljenja bez vanjskih pritisaka te slobodu traženja, primanja i širenja informacija i ideja putem bilo kojeg sredstva javnog saopštavanja i bez obzira na granice.

c) Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima

Član 19.

2. *Svako ima pravo na slobodu izražavanja; to pravo obuhvata slobodu da traži, dobija i širi informacije i misli svake vrste, bez obzira na granice, bilo usmeno, pismeno, stampom ili u umjetničkoj formi, ili bilo kojim drugim sredstvom po svom izboru.*

3. *Vršenje prava predviđenih u stavu 2. ovog člana nosi sa sobom posebne dužnosti i odgovornosti. Zbog toga se ono može podvrgnuti određenim ograničenjima koja moraju biti utvrđena zakonom i biti neophodna:*

a) *za poštovanje prava ili ugleda drugih lica;*

b) *za zaštitu državne sigurnosti ili javnog reda, ili javnog zdravlja ili morala.*

2. ZAKONODAVSTVO BIH

a) Ustav BiH

Član II

3. Međunarodni standardi

Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

b) Zakon o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine

Član 1.Cilj

1. *Cilj ovog zakona je:*

a) *ustanoviti da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju javno dobro od vrijednosti i da javni pristup ovim informacijama promoviše veću transparentnost i odgovornost tih javnih organa, te da su ove informacije neophodne za demokratski proces;*

b) ustanoviti da svako fizičko ili pravno lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da objave informacije;

Član 4. Pravo pristupa

Svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da objavi takve informacije. Ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima kako je utvrđeno u ovom zakonu.

Član 5. Utvrđivanje izuzetka

1. Na osnovu ispitivanja svakog pojedinačnog slučaja, izuzetak od objavljivanja tražene informacije utvrđuje se samo u slučajevima kad nadležni javni organ:

- a) utvrdi izuzetak u smislu čl. 6., 7. ili 8. za cijelu informaciju ili dio informacije; i
- b) odredi, nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu člana 9., da objavljivanje informacije nije od javnog interesa.

Član 6. Izuzeci u vezi sa funkcijama javnih organa

1. Nadležni javni organ može utvrditi izuzetak, u slučajevima kada se otkrivanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete po legitimne ciljeve slijedećih kategorija u Bosni i Hercegovini:

- a) vanjska politika, interesi odbrane i sigurnosti, kao i zaštita javne sigurnosti;
- b) interesi monetarne politike;
- c) sprečavanje kriminala i svako otkrivanje kriminala; i
- d) zaštita procesa donošenja odluke od strane javnog organa u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka od strane javnog organa, zaposlenog lica u javnom organu, ili svakog lica koje vrši aktivnosti za ili u ime javnog organa, a ne obuhvata činjenične, statističke, naučne ili tehničke informacije.

Član 7. Izuzetak u vezi s povjerljivim komercijalnim informacijama

Kada nadležni javni organ opravdano utvrdi da zahtjev za pristup informacijama uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, nadležni javni organ će dopisom po hitnom postupku obavijestiti treću stranu o pojedinostima zahtjeva. U dopisu se informiše treća strana o neposrednom objavljinju informacija, ukoliko treća strana, u roku od 15 dana od prijema tog dopisa, ne odgovori u pisanoj formi da takve informacije smatra povjerljivim i navede razloge za

štetu koja bi proistekla iz objavljivanja informacija. Nakon prijema takvog odgovora, nadležni javni organ će utvrditi izuzetak.

Član 8. Izuzetak kod zaštite privatnosti

Nadležni javni organ će utvrditi izuzetak kada opravdano utvrdi da tražene informacije uključuju lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica.

Član 9. Ispitivanje javnog interesa

- 1. Nadležni javni organ će objaviti traženu informaciju, bez obzira na utvrđeni izuzetak u smislu čl. 6., 7. ili 8., ako je to opravdano javnim interesom, i uzeti u obzir svaku korist i svaku štetu koji mogu proizići iz toga.*
- 2. U donošenju odluke da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležni javni organ će razmotriti okolnosti kao što su, ali nisu ograničene na, svako nepoštivanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prijestupa, sudsku pogrešku, zloupotrebu vlasti ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašteno korištenje javnih fondova, ili opasnost po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoline.*
- 3. Ako je utvrđeno da je objavljivanje traženih informacija, koje je nadležni javni organ utvrdio kao izuzetak u smislu čl. 7. ili 8., u javnom interesu, nadležni javni organ će rješenjem obavijestiti treću stranu da će informacije biti objavljene po isteku roka od 15 dana od dana prijema tog rješenja. Treća strana će biti obaviještena rješenjem o pravu žalbe, nadležnom organu kome žalba treba biti podnesena, uz neophodne informacije u vezi sa obraćanjem takvom organu, kao i krajnji rok i troškove za podnošenje žalbe. Treća strana će također rješenjem biti obaviještena o pravu obraćanja ombudsmenu, a ovo rješenje će sadržavati sve neophodne informacije za obraćanje ovoj instituciji.*

Član 10. Razdvajanje informacija na dijelove

Ako je dio traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ će izdvojiti takav dio i objaviti ostatak informacija, osim ako uslijed ovog razdvajanja informacije nisu postale nerazumljive.

c) Zakon o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine²

Član 1. stav 1.

„Ombudsman za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nezavisna institucija uspostavljena u cilju promoviranja dobre uprave i vladavine prava, zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, kako je garantirano posebno Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog Ustava koja će s tim u vezi nadgledati aktivnosti Institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Brčko Distrikta u skladu sa odredbama ovog Zakona.“

² „Službeni glasnik BiH“ broj: 32/00, 19/02, 35/04 i 32/06

Član 32. stav 1.

„Ombudsmen može dati preporuke organima vlasti u Bosni i Hercegovini...“

Član 32. stav 4.

„Kada, nakon razmatranja predmeta, ombudsmen ustanovi da način na koji je zakon primijenjen vodi nepravičnim rezultatima, on može uputiti nadležnom organu preporuke koje bi dovele do pravičnog rješenja situacije predmetnog pojedinca ...“

III- Mišljenje Ombudsmana Bosne i Hercegovine

Zakonom o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine propisano je da Ombudsmani Bosne i Hercegovine mogu reagovati u slučaju kada osnovano sumnjaju da način na koji su primjenjeni zakon i međunarodni dokumenti o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, vode nepravičnim rezultatima.

Pravo na slobodu izražavanja utvrđeno je članom 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Član 10. ima niz povezanih ciljeva. Smatra se da se zaštitom slobode izražavanja unaprijeđuju društvena i dobrobit pojedinaca i da ona predstavlja preduslov djelotvornog demokratskog sistema. Sloboda pristupa informacijama predstavlja dio prava na slobodno izražavanje.

Ombudsmani Bosne i Hercegovine, prije svega, žele ukazati da član 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine propisuje da svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama, da je obaveza svakog javnog organa da informacije koje su u njegovom posjedu saopšti, te da ovo pravo može biti ograničeno samo na način i pod uslovima utvrđenim odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama. Nadležni organi obavezni su poduzeti sve potrebne radnje u cilju saopštavanja traženih informacija koje su u posjedu nadležnog organa.

Razmatrajući predmetni slučaj, Ombudsmani Bosne i Hercegovine polaze od principa da osnovni smisao i svrha Zakona o slobodi pristupa informacijama jeste da se fizičkim i pravnim licima saopšte informacije kojima raspolažu javni organi, a koje su od javnog interesa. Zakon o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine jasno propisuje obavezu javnih organa da poduzmu sve mjere u cilju saopštavanja informacija koje posjeduju.

Ombudsmene Bosne i Hercegovine posebno zabrinjava činjenica da se u predmetnom slučaju radi o javnom organu, koji se finansira i iz javnih sredstava i koji ima obavezu saopštiti i učiniti dostupnim informacije koje posjeduje, osim u slučajevima propisanim Zakonom.

Ombudsmani BiH, zbog svega navedenog, zaključuju da javni organ nije poduzeo sve potrebne mjere, kako bi učinio dostupnim tražene dokumente i ispunio obavezu shodno odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama. Pored navedenog, cijenimo da traženi Ugovori predstavljaju informaciju koja je u interesu javnosti, te da je javni organ bio dužan u cijelosti ili djelimično odobriti pristup traženim dokumentima.

Ombudsmeni ovom prilikom ukazuju da je ova tema obrađena i Godišnjim izvještajem o rezultatima aktivnosti Institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine za 2017. godine u oblasti u kojoj je obrađena Sloboda izražavanja i pravo pristupa informacijama.

Godišnji izvještaj o rezultatima aktivnosti Institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine za 2017. godine dostupan je na web stranici institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine:

http://www.ombudsmen.gov.ba/documents/obmudsmen_doc2018030810344228bos.pdf

Imajući u vidu sve naprijed izneseno, a u svrhu otklanjanja uočenih povreda ljudskih prava zaštićenih Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji čine sastavni dio Ustava, na osnovu člana 32. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, a postupajući po žalbi Transparency Internationala u Bosni i Hercegovini, Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine, donose slijedeću:

P R E P O R U K U
Generalnom direktoru JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo

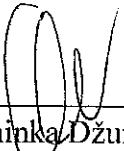
1. Da uskladi Pravilnik o poslovnoj tajni JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo broj: NO-41-2460-8.2./06 od 28.02.2016. godine sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine;
2. Da obavijesti Ombudsmene Bosne i Hercegovine, u roku od 30 dana od dana prijema preporuke, o mjerama poduzetim u cilju realizacije preporuke;

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine:

Nives Jukić

prof. dr Ljubinka Mitrović

dr. Jasminka Džumhur

Dostavljen:

- 1x u naslovu
- 1x podnosiocu žalbe
- 1x u spis